

I. Organisation og administration

A. Beretning for året 1968-69

Den akademiske lærerforsamling har på sit møde den 24. oktober 1968 foretaget følgende valg:

Til *rektor* for universitetsårene 1968-69 og 1969-70: professor, dr. med. Mogens Fog.

Til *prorektor* for universitetsåret 1968-69: professor, dr. phil. Sven Henningsen.

Til *protokolfører* for den akademiske lærerforsamling for universitetsåret 1968-69: professor, dr. polit. P. Nørregaard Rasmussen.

Til medlemmer af *konsistorium* indtil årsfesten 1972: professorerne, dr. theol. Bent Noack, dr. theol. Leif Grane, dr. jur. Bent Christensen, dr. jur. Isi Foighel, dr. polit. Anders Ølgaard, dr. med. K. Brøchner-Mortensen, dr. med. F. Buchthal, dr. med. Preben Plum, dr. phil. Aksel E. Christensen, dr. phil. C. J. Becker, dr. phil. Franz From, dr. phil. Johnny Christensen, dr. phil. A. Noe-Nygaard, dr. phil. H. H. Ussing og dr. phil. Mogens Phil.

Dekanerne har i universitetsåret 1968-69 været: professor, dr. theol. Bent Noack ved det teologiske, professor, dr. jur. Allan Philip ved det rets- og statsvidenskabelige, professor, dr. med. Dyre Trolle ved det lægevidenskabelige, professor, dr. phil. Jørgen Læssøe ved det filosofiske og professor, dr. phil. Torben Huus ved det matematisk-naturvidenskabelige fakultet.

Konsistorium valgte den 11. december 1968 følgende til medlemmer af dets *forretningsudvalg* for tiden 1. december 1968-30. november 1972: professorerne, dr. theol. Leif Grane, dr. jur. Bent Christensen, dr. med. Knud Brøchner-Mortensen, dr. phil. Aksel E. Christensen og dr. phil. A. Noe-Nygaard.

Konsistorium valgte den 11. december 1968 følgende til medlemmer af *stipendieudvalget* for tiden 1. december 1968-30. november 1972: professorerne, dr. theol. Niels Knud Andersen, dr. oecon. Kjeld Philip, dr. med. Mogens Faber, dr. phil. Carl Stief og dr. phil. H. Tornehave. Som Suppleanter: professorerne, dr.

theol. Eduard Nielsen, dr. jur. Mogens Kottvedgaard, dr. med. Ove Sten-Knudsen, dr. phil. Hans Chr. Sørensen og dr. phil. K. A. Jensen.

Det teologiske fakultet valgte den 3. december 1968 professor, dr. theol. Børge Diderichsen som fakultetets repræsentant i Konsistorium, sålænge professor, dr. theol. Bent Noack fungerer som dekan (j. nr. 6 B/68).

Det matematisk-naturvidenskabelige fakultet valgte den 29. november 1969 professor, dr. phil. Torben Huus til stedfortræder som fakultetets repræsentant i Konsistorium, sålænge professor, dr. phil. Mogens Pihl fungerer som prorektor (j. nr. 6 B/69).

Konsistorium valgte 3. oktober 1969 lektor, cand. polit. Bodil Nyboe Andersen til medlem af stipendieudvalget fra 1. oktober i stedet for professor, dr. oecon. Kjeld Philip (j. nr. 6 B/69).

Det filosofiske fakultet valgte oktober 1968 professor, dr. phil. Johnny Christensen til formand for *eksamensudvalget* fra 1. december 1968 i stedet for professor, dr. phil. Knud Tøgeby, som havde ønsket at fratræde (j. nr. 6 B/68).

Det matematisk naturvidenskabelige fakultet har valgt lektor, dr. phil. Jørgen Spärck til fakultetets repræsentant i Folkeuniversitetets styrelse for perioden 1. juli 1969-30. juni 1971 i stedet for professor, dr. phil. Tyge W. Böcher, der ikke har ønsket sig genvalgt.

Faste udvalg:

Ved det teologiske fakultet:

Forretningsudvalget: professorerne, dr. theol. Bent Noack, dr. theol. Leif Grane og dr. theol. Niels Knud Andersen samt afdelingsleder, cand. theol. Per Salomonsen og stud. theol. Niels Munk Plum.

Legatudvalget: professorerne, dr. theol. Niels Knud Andersen og dr. theol. Eduard Nielsen.

Ved det rets- og statsvidenskabelige fakultet:

Forretningsudvalget: professorerne, dr. Allan Philip, dr. Svend Aage Hansen og dr. Thøger Nielsen.

Legatudvalget: professorerne, dr. W. E. von Eyben, dr. Mogens Koktvedgaard og dr. Kjeld Philip.

Eksamensudvalget: professorerne, dr. Alf Ross (formand), dr. A. Vinding Kruse og dr. Allan Philip.

Manuduktionsudvalget: professorerne, dr. Allan Philip (formand), dr. Alf Ross og dr. A. Vinding Kruse.

Kursusudvalget: professorerne, dr. A. Vinding Kruse (formand), dr. Alf Ross og dr. Allan Philip.

Ved det lægevidenskabelige fakultet:

1. *Undervisningsudvalget:* Professorerne, K. Brøchner-Mortensen (formand), Eivin Hasner, Ove Sten-Knudsen, Emmerik Jensen, afdelingsleder, lektor Finn Bojsen-Møller, lektor, mag. scient. Svend E. Hansen, lektor, overlæge, dr. med. J. C. Melchior, stud. med. Morten Christy, stud. med. Albert Gjedde, stud. med. Kari Lindholm, stud. med. Niels Peter Rothgardt, stud. med. Lisbeth Schmidt, stud. med. Vibeke Bunch og stud. med. Mogens Kjær.

Statistisk konsulent: Lektor, amanuensis, cand. act. Arne Nielsen.

2. *Forretningsudvalget:* Decanus (formand), prodecanus og professor Gregers Thomsen, professorerne, A. Tybjærg Hansen, K. Brøchner Mortensen og Mogens Faber.

3. *Udvalget vedrørende latinundervisningen for medicinere:* professor E. Landboe-Christensen.

4. *Fakultetets legatudvalg vedr. studenterlegaterne:* professor Arne E. Nielsen.

5. *Legatudvalget vedrørende videnskabelige stipendier:* professorerne Mogens Andreassen, Kruhøffer og Niels Tygstrup.

6. *Udvalget vedrørende den postgraduate undervisning:* professorerne, Villars Lunn, Fr. Therkelsen, E. Landboe-Christensen, Mogens Faber (formand), J. Hess Thaysen, Ove Sten-Knudsen og Lars Josefsson.

7. *Udvalg til forbehandling af finanslov- og normeringslovsager:* fakultetets 3 konsistorialer samt decanus og prodecanus. Observatør: professor Mogens Faber.

8. *Kursus- og eksamenskommissionen for det internationale kursus i anæstesiologi:* professorerne, Ole Secher (formand), Jens Schou og Chr. Crone samt medicinaldirektøren eller et af denne udpeget medlem.

9. *Eksamenskommissionen for WHO-kursus i hjerte-karsygdomme:* professorerne Fr. Therkelsen, A. Tybjærg Hansen (formand) og P. Kruhøffer.

10. *Kursus- og eksamenskommission for fakultetets specialkursus og eksamen for embedslæger:* professorerne P. Bonnevie (formand), Villars Lunn, Harald Gormsen, G. Asboe-Hansen og Mogens Volkert.

11. *Kursusudvalg for fortsættelseskurset i de for medicinen basale videnskaber:* professorerne, F. Buchthal (formand), Mogens Faber, F. Lundquist, Ove Sten-Knudsen, Chr. Crone og dr. phil. H. H. Ussing. Koordinator: professor Chr. Crone.

12. *Udvalget til indtegnning og fordeling af begyndende studerende:* amanuensis, lektor, cand. act. Arne Nielsen, professor, dr. med. Erik Andreasen, videnskabelig assistent, cand. med. Jørgen Egeberg (formand), afdelingsleder, dr. med. J. Schultz-Larsen, afdelingsleder, cand. mag. Paul Rønne, afdelingsleder, lektor, mag. scient. Niels Berg, amanuensis, lektor, mag. scient. Flemming A. Andersen, mag. scient. Peter Laut og fakultetssekretæren.

13. *Valgudvalget:* professor K. Brøchner-Mortensen (suppleant: professor F. Buchthal) og professor Gregers Thomsen (suppleant: professor Harald Gormsen).

14. *Panuminstitutet:* professorerne, Hans Klenow, Harald Moe, Mogens Volkert (formand), Ove Sten-Knudsen og Chr. Crone samt afdelingsleder F. Bro-Rasmussen.

Ved det filosofiske fakultet:

Forretningsudvalg: Professorerne, dr. phil. F. J. Billeskov Jansen og dr. phil. Franz From (prodekan).

Legatudvalg: Professorerne, dr. phil. Carl Stief (formand), dr. phil. Hans Chr. Sørensen og dr. phil. Lise Østergaard. Suppleant: Professor, dr. phil. Hans Sørensen.

Lektoratsudvalg: Professorerne, dr. phil. Steffen Steffensen, dr. phil. Hans Sørensen (formand) og dr. phil. Knud Tøgeby.

Udvalg vedrørende indstilling om uddeling af universitetsadjunkt- og kandidatstipendier samt rejsestipendier for unge videnskabsmænd: Professorerne, dr. phil. Franz From, dr. phil. Sven Henningsen og dr. phil. Hans Sørensen.

Lokaleudvalg: Professorerne, dr. phil. Mogens Blegvad, dr. phil. Johnny Christensen, dr. phil. Sven Henningsen (formand), E. Tranekjær Rasmussen, dr. phil. Ebbe Spang-Hanssen, dr. phil. Hans Sørensen samt dekanen.

Budgetudvalg: Professorerne, dr. phil. Poul Andersen, dr. phil. Aksel E. Christensen, dr. phil. Eric Jacobsen, E. Tranekjær Rasmussen samt dekanen.

Ved det matematisk-naturvidenskabelige fakultet:

Forretningsudvalget: Professorerne, dr. Torben Huus, dr. Mogens Pihl og dr. Axel Schou.

Legatudvalget: Professorerne, dr. Henning Sørensen, dr. K. A. Jensen, dr. H. Tornehave, dr. Morten Lange og dr. Aage Winther.

Amanuensisrådene for 1969 har været følgende:

Ved det teologiske fakultet:

Afdelingsleder, dr. theol. Knud Banning, afdelingsleder, cand. theol. Per Salomonsen (formand), amanuensis, cand. theol. John Strange, kandidatstipendiat, cand. theol. Uffe Peter Sørensen.

Ved det rets- og statsvidenskabelige fakultet:

Amanuensis, lektor, cand. jur. Vagn Greve, lektor, cand. jur. Finn Taksøe-Jensen, kandidatstipendiat cand. jur. Mogens Moe, universitetsmanuduktørerne, cand. jur. Ulrik Lett og cand. jur. Per Magid, afdelingslederne, lektor, cand. jur. Preben Wolf og lektor, cand. polit. Mogens Boserup samt lektor, cand. polit. Arne Leo Bunckenburg.

Ved det lægevidenskabelige fakultet:

Formand: S. Bryde Andersen, afdelingsleder, dr. med., medicinsk-fysiologisk institut A, sekretær: J. Dich, konstitueret afdelingsleder, cand. med., biokemisk institut A, F. Bro-Rasmussen, afdelingsleder, cand. med., medicinsk anatomisk institut B, J. O. Mathiesen, videnskabelig assistent, cand. med., hygiejnisk institut, Michael Petri, lektor, cand. med., patolo-

gisk-anatomisk institut, N. Tygstrup, ass. overlæge, dr. med., medicinsk afdeling A, Rigshospitalet, bisidder: Vagn Leick, videnskabelig assistent, mag. scient. biokemisk institut B.

Ved det filosofiske fakultet:

Engelsk: Niels Bugge Hansen (Henrik Strandgaard). *Historie:* Niels Jørgen Thomsen (Johnny Leisner). *Klassisk filologi:* Jan Pinborg (C. M. Taisbak). *Musik:* Jens Brincker (Jan Mægaard). *Nordisk filologi:* Otto Glismann (Magda Nyberg). *Psykologi:* Johs. Mørk Pedersen (Torsten Ingemann Nielsen). *Romanske sprog:* Steen Jansen (Ole Wewer). *Slavisk filologi:* Stig Surland (Erik Adrian). *Tysk:* Lisbet Falster Jakobsen (N. A. Grossert). *Andre fag A:* Børge Spang-Thomsen (Iben Raphael Meyer) (Mogens Ørsnæs). *Andre fag B:* Arne Thing Mortensen, Knud Larsen (Jørgen Egebak). *Stipendiater:* Iven Reventlow.

Til henholdsvis formand, næstformand og sekretær valgtes: Otto Glismann, Niels Thomsen og Jan Pinborg.

Ved det matematisk-naturvidenskabelige fakultet:

Formand: lektor Thorvald Pedersen, kemisk laboratorium V. Næstformand: lektor Leif Særlholt-Kristensen, fysisk laboratorium II, sekretær: amanuensis Henrik Jeppesen, geografisk institut, afdelingsleder, dr. P. Graff-Petersen, geologiske instituter, amanuensis Karen T. Johansen, observatoriet Brorfelde, universitetsadjunkt Bent Jørgensen, Niels Bohr institutet, amanuensis Annelise Kjoller, institut for sporeplanter, docent, dr. Ulrik Røen, institut for sammenlignende anatomi.

Konsistorium har i universitetsåret 1968-69 nedsat følgende udvalg:

Det audiovisuelle udvalg: amanuensis, cand. mag. Børge Spang-Thomsen, professor, dr. phil. Thor A. Bak, lokaleinspektør H. Bækvig, amanuensis, cand. theol. John Strange, stud. polit. Ole Hjort, professor, dr. med. Jens Schou amanuensis, lic. techn. Aage Hansen, universitetsadjunkt, cand. jur. et art. Ole B. Thomsen.

Arbejdsgruppen til udarbejdelse af planer for publikationer i anledning af universitetets 500-års jubilæum: professorerne, dr. phil. Svend Ellehøj, dr. theol. Leif Grane, dr. jur. Knud Waaben,

dr. med. V. Møller-Christensen, dr. phil. Povl Johs. Jensen og dr. phil. Mogens Pihl. Endvidere er kurator E. A. Koch, fuldmægtig Inger Skyum-Nielsen og ekspeditionssekretær O. Mentz indtrådt i arbejdsgruppen.

Udvalget til behandling af problemerne vedrørende de polske flygtningestuderendes integration ved universitetet: Formand: prorektor, professor, dr. phil. Mogens Pihl (november 1969).

Følgende udbalg har i universitetsåret 1968-69 afsluttet deres arbejde:

Forberedende udvalg vedrørende behandlingen af universitetsadministrationsudvalgets betænkning II, universitetets centrale ledelse. Betænkning afgivet 6. juni 1969.

Udvalg vedrørende højere forberedelseseksamen («H-F udvalget»). Betænkning afgivet 28. oktober 1968.

Udvalg vedrørende udarbejdelse af fælles regler for studienævn.

Udvalg vedrørende studiestrukturerne. Betænkning afgivet 23. september 1968.

Studievejledningsudvalget. Betænkning afgivet 10. juni 1967 og supplerende udtalelse 8. august 1968.

Universitetspædagogisk arbejdsgruppe. Betænkning afgivet 15. august 1967 og 22. april 1968.

Valg af eforer m.v.

Det lægevidenskabelige fakultet valgte den 9. december 1968 professor, dr. med. Mogens Faber som medlem af bestyrelsen for »*Weimanns legat*«. Legatets bestyrelse består herefter af professor, dr. med. G. Asboe-Hansen, professor, dr. med. Gunnar Teilum og professor, dr. med. Mogens Faber.

Til medlem af *Komiteen til uddeling af Sonningprisen* valgte konsistorium december 1968 professor, dr. jur. Isi Foighel og genvalgte professor, dr. theol. K. E. Skydsgaard fra 11. december 1968 til 11. december 1971.

Det lægevidenskabelige fakultet valgte den 6. januar 1969 professor, dr. med. Niels A. Thorn som medlem af bestyrelsen for »*Læge Stephan Madsens legat for medicinske studerende fra Sorø Akademi*«.

Legatets bestyrelse består endvidere af professor, dr. med. J. Riishede.

Konsistorium valgte den 19. februar 1969 professorerne, dr. phil. Aksel E. Christensen og

dr. phil. C. J. Becker som eforer for den arnamagnæanske stiftelse for tiden indtil 30. november 1972 (j. nr. 26 A/69).

Professor, dr. jur. Thøger Nielsen, medlem af, og professor, dr. jur. Isi Foighel, suppleant i »De studerendes Kollegiebyggeselskab«s bestyrelse for 3 år fra 1. april 1969 (j. nr. 116 d/68).

Konsistorium valgte den 23. april 1969 professor, dr. phil. Lise Østergaard til medlem af bestyrelsen for *Kvinderegensen* i stedet for professor, dr. polit. P. Nørregaard Rasmussen, der havde ønsket at fratræde (j. nr. 31 B/69).

Konsistorium valgte den 17. juni 1969 professor, dr. jur. Bent Christensen som efor for »A. W. Scheels stiftelse« i stedet for afdøde professor, dr. jur. Stig Iuul (j. nr. 37 Sj/69).

Landsretssagfører Axel H. Pedersen, genvalgt til medlem af bestyrelsen for kollegiet »Solbakken« (j. nr. 37 Sa/68).

Konsistorium valgte den 10. september 1969 professor, dr. phil. Arne E. Nielsen til medlem af stipendieudvalget fra 1. oktober 1969 i stedet for professor, dr. med. Mogens Faber, der havde ønsket at fratræde (j. nr. 121 M/69).

Konsistorium valgte den 10. september 1969 professor, dr. polit. Anders Ølgaard til medlem af bestyrelsen for Studentergaarden fra 1. oktober 1969 i stedet for professor H. Winding Pedersen, der havde ønsket at fratræde (j. nr. 23 D/69).

Det rets- og statsvidenskabelige fakultet valgte i september 1969 professor, dr. jur. Knud Waaben til efor for »*Thomsens rejsestipendium*« i stedet for afdøde professor, dr. jur. Stig Iuul (j. nr. 37 Tf/69).

Det rets- og statsvidenskabelige fakultet valgte i september 1969 professor, dr. jur. Knud Waaben til efor for »*Højesteretsadvokat C. Liebes legat*« i stedet for fhv. professor, dr. jur. et phil. Alf Ross (j. nr. 37 Lh/69).

Det rets- og statsvidenskabelige fakultet valgte i oktober 1969 professor, dr. jur. Knud Waaben til efor for »*Professor, dr. jur. Henning Matzen og hustru Helga, f. Brydes legat*« i stedet for afdøde professor, dr. jur. Stig Iuul (j. nr. 37 Mj/69).

Det rets- og statsvidenskabelige fakultet valgte i oktober 1969 professor, dr. jur. Knud Waaben til efor for »*Stampes Rejsestipendium*« i

stedet for afdøde professor, dr. jur. Carl Ra-
sting (j. nr. 37 Sm/69).

Konsistorium genvalgte den 3. oktober 1969
rektor, professor, dr. odont. P. O. Pedersen til
medlem af bestyrelsen for *Egmont H. Petersens
kollegium* for 6 år fra 1. januar 1970 samt valgte
professor, dr. jur. Allan Philip til medlem af
bestyrelsen for tiden indtil 31. december 1971

i stedet for afdøde professor, dr. jur. Stig Iuul
(j. nr. 123 A/69).

Konsistorium valgte den 3. oktober 1969 pro-
fessor, dr. jur. Isi Foighel som efor for »*Hurtig-
karls rejsestipendium*« og »*Torps rejsestipendium*« i
stedet for afdøde professor, dr. jur. Stig Iuul
(j. nr. 37 Hm/69).

B. Rektors årsberetning for den akademiske lærerforsamling den 30. oktober 1969

1. Det akademiske år, hvorom der herved
aflægges beretning, var præget af lignende og
øgede *vanskeligheder*, økonomiske, pladsmæssige
m.v., for Københavns universitet som i de for-
udgående år. Beretningen indeholder et uddrag
af dokumenterede fakta om driften, hvis de-
taille det vil være for pladskrævende at frem-
lægge ved denne lejlighed. Enhver interesseret
kan indhente supplerende oplysninger om de
forskellige sagsområder gennem rektors kontor.

I højere grad end tidligere har universitetet
de sidste år overfor offentligheden fremlagt sine
synspunkter udfra foretagne analyser i anlig-
gender, som vedrører *universitetets udbygning og
aflastning*, – et problem som alment er anerkendt
som et af de mest påtrængende behov indenfor
de højere uddannelsers fremtid.

Samtidig er der i en række udvalg gennem-
ført et meget stort arbejde for at *reformere uni-
versitetsfunktionen* indenfor dens nuværende be-
vælgelsesramme, hvilket er resulteret i forslag og
indstillinger, hvoraf nogle er gennemført internt
eller gennem nye anordninger m.v., andre
endnu under behandling. Af særlig rækkevidde
er indstillingen om en nyordning af universi-
tetets styreformer og struktur. Inden længe skal
afgives indstilling til undervisningsministeriet
om en ny stillingsstruktur og en forbedret re-
kruttering til de videnskabelige personale-
grupper.

Studenternes aktive interesse for universitetets
forhold har givet sig udslag i flere demonstra-
tioner med varierende mål og metode, men
også – gennem valgte repræsentanter – aktivt i
samarbejde med lærergruppen i udvalg, studie-
nævn osv. Vore synspunkter stemmer langt fra

altid overens, men en artikuleret meningsud-
veksling er under udvikling og kan utvivlsomt
føre til frugtbart samarbejde.

2. For finansåret 1969/70 er der til *aktivitets-
udvidelser* bevilget 20 mill. kr. (pris- og lønni-
veau 1967). Imidlertid har regeringen som led
i den finanspolitiske stramning vedtaget at
gennemføre besparelser på statens driftsbudget
for indeværende finansår, og undervisnings-
ministeriet har 2. juli 1969 pålagt Københavns
universitet inden for de på finansloven for 1969/
70 optagne drifts- og tilskudsbevillinger at gen-
nemføre en besparelse på 2,5 mill. kr., hvilket
svarer til ca. 1 procent af vort driftsbudget. Det
henstilles iøvrigt, at der vises størst mulig til-
bageholdenhed og peges specielt på begræns-
ninger med hensyn til anskaffelser, vedligeholds-
samarbejder og tjenesterejser.

For de følgende finansår har undervisnings-
ministeriet inden for sine budgetrammer fore-
løbig afsat følgende beløb til aktivitetsudvidel-
ser for Københavns universitet (pris- og løn-
niveau april 1968): 1970/71 21 mill. kr., 1971/
72 22 mill. kr. og 1972/73 22 mill. kr. Inden for
disse begrænsede – og foreløbige – rammer må
der forudses særlige vanskeligheder med hensyn
til universitetets personaleudvidelser, idet der
ved finansministeriets cirkulære af 16. juni 1969
for finansårene 1970/71 til 1973/74 er fastsat
maksimumtal for de enkelte ministerområders
personaletal, personalelofter.

I vor budgetstilling for 4-året 1970/71 til
1973/74 har vi holdt os inden for de nævnte
rammer for de 3 første år. For 1973/74 har uni-
versitetet ikke angivet noget rammebeløb, men

universitetet har budgetteret en udvidelse på 25 mill. kr.

Disse rammer giver plads for godt 2/3 af det opgjorte bevillingsbehov (den 4-årige budgetperiode), efter at en udjævning er foretaget inden for de afsatte beløb.

Der vil herved ikke ske nogen kompensation af efterslæb ophobet fra tidligere finansår, men der vil stadig være et betydeligt udækket udviklingsbehov i en situation med stadig større krav og vanskeligheder og ingen reserver (afsatte beløb) til at dække udgifter ved nye studieordninger.

Jeg begrænser mig her til i al korthed at nævne disse tal for de skrabede perspektiver, Københavns universitet har for at kunne imødekomme krav og behov, som stilles til os af stigende studenterbestand, bedre studieforhold, bl.a. gennem indførelse af nutidig gruppeopdeling med intensiv uddannelse, forkortelse af studietider og à jourføring af den videnskabelige forsknings vækstbetingelser. Alle sådanne forbedringer kræver større personale.

Enhver vil kunne se, at det i kommende år og inden nogen aflastning for universitetet, som politisk erkendt påtrængende nødvendigt, kan iværksættes, vil blive endnu vanskeligere end hidtil at gennemføre blot nogenlunde tilfredsstillende drift.

3. På *anlægsbudgettet* var der på indeværende års finanslov bevilget 40,5 mill. kr., men beløbet blev i forbindelse med den foreskrevne besparelse på statsbudgettet nedskåret med 1,5 mill. kr. Denne besparelse kan klares derved, at kantinen i Købmagergade 44-46 bortfalder, efter at kantinen i den nyerhvervede ejendom Købmagergade 52 er åbnet og forhåbentlig i løbet af 1970 kan udvides med 150 pladser.

De største poster på anlægsbudgettet vedrører etape IV af det zoologiske centralkompleks, Panum-komplekset og Marinbiologisk laboratorium.

Budgettet omfatter 9 mill. kr. til foranstaltninger, som kan afhjælpe universitetets lokalemangel m.v. Herunder kommer indretningen af Købmagergade 44-46 til bedst muligt universitetsbrug – helt tilfredsstillende forhold kan man ikke få ved ombygning af ejendomme, der er opført til andet formål. Også Købmagergade 50, Haraldsgade 6 og Linnésgade 22 skal om-

bygges, Rådmandsgade-Sigurdsgadekomplekset udvides med dyrestald og forskellige anlæg, hvortil kommer en række mindre omfattende foranstaltninger. Til en række mindre byggearbejder påregner vi at få stillet 3,8 mill. kr. til rådighed.

For de kommende års vedkommende vil der blive tale om fortsættelse af de igangværende større byggearbejder og om indretning af Østervold-komplekset, der skal tages i brug affortrinsvis sprogfag, når Polyteknisk læreanstalts udflytning i 1972 er gennemført. Som omtalt i beretningen for 1967/68 er den teknisk-kemiske fløj allerede stillet til rådighed og under indretning til brug for mineralogisk-geologisk institut.

Under statsbudgetterne for de kommende finanslove er følgende beløb ansat til brug for vort universitet med hensyn til større byggearbejder:

1969-70	1971-72	1972-73	1973-74
45,0 mill.	45,0 mill.	94,6 mill.	106,6 mill.

Imidlertid betyder dette ikke sikkerhed for, at sådanne bevillinger faktisk bliver stillet til rådighed. Det er således allerede meddelt os, at budgetrammen for 1973-74 for Københavns universitets vedkommende er reduceret til 83,3 mill. kr., idet »differencen« er overført til Odense universitet.

Også den nævnte nedskæring i år, efter finanslovens vedtagelse, og den flytning af forudsatte bevillinger vedrørende »nødløsninger«, som ifølge regeringspartiernes forslag skal ske fra København til brug ved et nyt Roskilde-universitet, må vække den største bekymring. Vort universitets mangeartede vanskeligheder vil allerede ud fra de hidtil påregnede beløb øges betydeligt under de nærmest kommende års øgede studentertilgang, og yderligere begrænsning af midlerne gør lokalenøden uoverskuelige.

I det forløbne år har universitetet efter villig behandling i finansudvalget kunnet erhverve ejendommene Købmagergade 52 og Frederiksholms Kanal 4/Vandkunsten 5, der skal indrettes til brug for faget musik og de arkæologiske fag.

Herudover har vi indgivet ansøgning om indkøb af Studiestræde 34, en bygning som på grund af sin beliggenhed og stand vil være me-

Undervisning i egne lokaler (Teatersalen).

get velegnet til de rets- og statsvidenskabelige fag, samt Hartmanns maskinfabrik i Sigurdsgade/Vermundsgade, med henblik på placering af det regionale edb-center, som ifølge »Hermansen-udvalgets« forslag skal tilknyttes Københavns Universitet. Også datalogisk institut kan, hvis det skønnes hensigtsmæssigt, finde plads i bygningen.

Selvom der her er tale om erhvervelse af et antal bygninger, som kan synes stort, og også nogle flere vi har i sigte, er den samlede udvidelse af etageareal dog beskeden i forhold til det stigende behov

Ikke mindst består dette i en nødvendig udvidelse af auditorier og mange mindre lokaler til anvendelse ved den undervisning i små grupper, fremfor den »katedrale«, som ud fra alle pædagogiske hensyn og med almindelig tilskyndelse fra planlægningsorganer m.v. anses for nødvendig. Hertil kommer fremskaffelse af læsestuer, hvor studenterne kan tilbringe mellemtimer, der i mange fags skemalægning er uundgåelig, netop fordi vi ikke råder over et så stort antal undervisningsrum, så en helt rationel tilrettelæggelse af studierne kan gennemføres. Det er et puslespil allerede nu at planlægge, hvordan det kommende semesters studieanlæg skal kunne akkomoderes, specielt i

Indre By, hvor en række midlertidigt anvendte lokaler, f.eks. i Købmagergade, må ryddes under ombygning.

Af disse grunde er det nødvendigt stadig at være på spring for at dække manglerne gennem lejemål. Det er i sig selv en utilfredsstillende løsning, dels fordi de afhænger af aktuelle udbud på markedet og derfor bliver spredt indenfor en ret stor cirkel i forhold til de centrale universitetsanlæg, dels fordi der ofte må ofres ret store summer på overhovedet at gøre dem egnede til undervisningsbrug m.v., og disse omkostninger skal, ligesom lejen, afskrives over det, forhåbentlig ikke for langvarige åremål, der vil gå, før funktionerne kan overføres til rationelle, nye universitetsbygninger.

Jeg skal ikke gå nærmere ind på den nødvendige udvidelse, som opnås gennem leje i det indre byområde. Vor konto for udgifter dertil kan ikke dække omkostningerne, og vi søgte derfor finansudvalget om en forøgelse af denne konto med 600 000 kr., hvilket efter beregninger vil være påkrævet i indeværende år og dermed have konsekvenser for det følgende finansår. Vor ansøgning blev imødekommet, men med den tilføjelse, at disse 600 000 kr. skal fremskaffes ved besparelser på andre driftskonti bortset fra lønkonti. Det er den slags imøde-

Undervisning i lejede lokaler (Vartov).

kommenhed, der vækker begrænset opmuntring i en i forvejen betrængt institution.

Jeg skal ikke gå nærmere ind på vor anlægs-, bygge- og lejevirkksomhed. En mere detaljeret oversigt står til rådighed for interesserede ved henvendelse til konsistorialkontoret. Men jeg vil fremhæve, at der ligger et enormt arbejde bag hele dette komplekse planlægnings- og udvidelsesproblem. Deri inddrages mange lærere, men især administrative kontorer, lokalekontoret, arkitekter og teknikere og for Indre Bys vedkommende er det stadig prorektor, professor Henningsen, der leder og koordinerer sagerne, og derved har en daglig, betydelig arbejdsbyrde, som universitetet er professor Henningsen meget taknemmelig for.

Det er i årets løb lykkedes at oprette en længe ønsket reparations- og vedligeholdelsesafdeling, hvorved vi er i stand til med egne håndværkere hurtigere og billigere end hidtil at pudse gamle lokaler op og sætte nyerehvervede i brugbar stand. De hidtidige erfaringer viser værdien deraf, og en udvidelse med endnu flere håndværkere m.v. end det nuværende personale på 5 $\frac{1}{2}$, er meget ønskelig ud fra såvel økonomiske som tidsbesparende hensyn. Imidlertid vil derved lønudgifterne øges udover, hvad der i indeværende finansår er afsat på de dertil ind-

rettede konti, og da de besparelser, der gennem afdelingen opnås indenfor byggekonti, ikke kan overføres, må vi udsætte denne rationalisering – i det små et eksempel på den begrænsning af fornuftig anvendelse af universitetets driftbevillinger, som den nuværende stramme udmøntning i adskilte konti medfører – trods det principielle rammebevillingssystem.

Panum institutet, universitetets største byggeprojekt, som skal give plads for de lægevidenskabelige teoretiske institutter på Blegdams-hospitalets areal, er i årets løb kommet et godt stykke frem mod virkeliggørelse.

Der er afholdt 9 møder i planlægningsudvalget, 23 i arbejdsudvalget og fremlagt ialt 23 programanlægningsforslag for institutter og fællesanlæg.

På denne baggrund har kgl. bygningsinspektør, arkitekt Nils Koppel d. 15. august afleveret en foreløbig generalplan for det samlede institutbyggeri. Den omfatter 120 000 bruttoetage-meter over jord, samt 110 000 m² service- og parkeringskælder. Det samlede beregnede beløb er ca. 600 mill. kr.

Universitetet har d. 15. september tilstillet byggeadministrationen for de højere læreanstalter en »Redegørelse for udbygningen af de lægevidenskabelige institutter«. Heri fremlæg-

ges en udbygningsplan i perioden frem til 1983 med oversigt over de nødvendige personale-udvidelser, udgifter til indkøb af apparatur og undervisningsmateriel og et skøn over de drifts-udgifter, udbygningen forventeligt vil medføre.

Talrige lærere, administratorer og teknikere indenfor og udenfor universitetet har været inddraget i dette planlægningsområde, som bygge-administrationens chef, kontorchef Preben Larsen er formand for. Afdelingsleder Rastrup Andersen er, som omtalt i årsberetningen sidste år, knyttet til universitetets bygningsplanlægning, for tiden med Panumbyggeriet som virkefelt, – hans indsigt og aktive indsats har været af afgørende betydning for de nu forelagte programmer og for generalplanen. Herefter søges gennemført en rammelov, hvorefter der i tiden indtil 1982 kan anvendes 378 mill. kr. til udbygning af Panuminstituttets 1. område og yderligere 75 mill. kr. til materiel.

4. Universitetets videnskabelige stillinger, stipendier og ikke-videnskabelige stillinger 1967 –1969 samt studenterbstanden under de forskellige fakulteter fremgår af bilaget.

Pr. 1. oktober 1969 var der ved *immatrikulation* ny-indskrevet 3792 studerende. Det tilsvarende tal var på samme dato i 1968 3951 og i 1967 3773.

Som bekendt blev der ved undervisningsministeriets cirkulære af 5. maj 1967 åbnet adgang for en række kategorier af unge, som ønskede immatrikulation på grundlag af andre forudgående eksaminer end studentereksamen. Ligeledes bestemte cirkulærets § 2, at der kunne gives dispensation i andre tilfælde, end de i § 1 nærmere omtalte eksamina, idet man da skal tage i betragtning den forudgående uddannelse og øvrige kvalifikationer, som kan gøre en ansøger egnet til og forberedt til at påbegynde et nærmere bestemt fagstudium ved universitetet.

Udover de i cirkulæret 1967, § 1 nævnte adgangsgivende eksamina er det i undervisningsministeriets cirkulære af 27.6.1969 efter forudgående indhentet udtalelse fra de tre universiteter bestemt, at Højere Forberedelseseksamen obligatorisk giver adgang til universiteterne efter nærmere bestemmelse bl.a. med hensyn til tilvalgsfags relevans i forhold til pågældende studium.

I undervisningsministeriets skrivelse af 5. marts 1969 er der yderligere givet socialrådgivere adgang til kultursociologi, og endelig har ministeriet besluttet at give adgang for dem, som har bestået Højere Handelseksamen, til studier ved det rets- og statsvidenskabelige fakultet i København og det økonomisk-juridiske fakultet i Århus.

Som bekendt er denne bestemmelse i overensstemmelse med vort universitets indstilling, mens der i Århus var modstand mod obligatorisk optagelse i det nævnte fakultet.

Der er for tiden ved vort universitet indskrevet 546 studerende med adgangsgivende eksaminer i udlandet.

Der er siden oktober 1968 udstedt kgl. anordninger om *nye embeds- og kandidateksaminer* og dermed studieordninger vedrørende Københavns universitet for følgende fag: Den naturhistorisk-geografiske faggruppe indenfor naturvidenskabelig embedseksamen (22.1.69), kandidateksamen i sociologi (9.6.69), statsvidenskabelig eksamen og juridisk embedseksamen (24.7.69), hvortil kommer en række anordninger og ministerielle bekendtgørelser om mindre ændringer indenfor de bestående ordninger.

Det nyoprettede administrationsbibliotek under konsistorialkontoret står til rådighed med oplysninger om disse og andre officielle administrative foranstaltninger og beslægtet materiale.

5. Efter flerårig behandling i universitetet – udvalget blev nedsat i 1964 – og påfølgende kontakt med de to andre universiteter er der d. 12. december 1968 afgivet betænkning vedrørende indførelse af en licentiatgrad ved 4 fakulteter, – graden blev allerede i 1955 indført i det teologiske fakultet. Den kongelige anordning om licentiatgraden foreligger nu (19.8.69), og vi håber, at der hermed er skabt en stimulans for unge, som har lyst og evne til videnskabeligt arbejde, til at fortsætte deres uddannelse under vejledning og dermed danne et rekrutteringsgrundlag for senere virksomhed ved universitetet.

Der er visse divergenser universiteterne imellem med hensyn til, om cand. phil. eksamen kan give umiddelbar adgang til licentiatstudiet, og således betegnes som en »afsluttende eksa-

men« på linje med cand. mag. eksamen og magisterkonferens.

Sagen er endnu ikke afklaret, og nærmere bestemmelser om licentiatstudiets indretning indenfor de enkelte fakulteter er endnu ikke udfærdigede. Der er stemning for at afvente nogle års erfaringer, før sådanne bestemmelser kodificeres.

Med hensyn til *doktordisputatsordningen* afgav udvalget betænkning d. 25.6.1969, og vi afventer nu en anordning herom.

Spørgsmålet om prisopgaver er først fornylig færdigbehandlet i udvalget. Arbejdet hermed blev forsinket ved professor Stig Iuuls død, idet han havde det endelige betækningsudkast under behandling.

Universitetet er professor Carl Iversen meget tak skyldig for det store arbejde, han som udvalgets formand har lagt i dets arbejde, og fordi han påtog sig at fortsætte som formand efter sin afgang som rektor og professor.

Det er naturligt i denne forbindelse at omtale behandlingen af en nyordning vedrørende *filosofikum*. På grundlag af en betænkning om emnet i et udvalg under det filosofiske fakultet nedsatte rektor i januar 1968 et udvalg under formandskab af professor Mogens Pihl og med medlemmer fra samtlige fakulteter, amanuensisråd og studenterråd. Senere har rektor efter undervisningsministeriets anmodning og efter forhandling med de to andre universitetsrektorer nedsat et fælles udvalg for universiteterne vedrørende samme sag. Dette udvalg har i september afgivet betænkning.

6. En række af konsistorium og rektor nedsatte udvalg har indenfor det sidste og forudgående universitetsår afsluttet deres arbejde med afgivelse af betænkninger og udtalelser, og er derfor nu formelt opløste. De forskellige formænd og medlemmer har modtaget tak for deres medvirken, og jeg må atter fremhæve den tidskrævende byrde, som talrige kolleger påtager sig ved, udover deres sædvanlige virksomhed, at tage aktiv del i det meget omfattende udvalgsarbejde, som er nødvendigt for at klare universitetets drift og udvikling.

Udarbejdelse af forslag til en *ny anordning for Københavns universitet* har indtaget en fremtrædende plads i universitetets interne liv og vakt megen offentlig interesse indenfor afgivte år.

Som bekendt nedsatte konsistorium på møde d. 15.5.1968 et udvalg vedrørende universitetets centrale ledelse og henstillede samtidig til fakulteterne at behandle problemer vedrørende institut- og fakultetsstruktur.

Da der ikke i november 1968 forelå resultater af fakulteternes overvejelser, og da ministeriet ønskede vort forslag indbragt i begyndelsen af 1969, var det ønskeligt at koordinere den samlede behandling af fremtidige strukturer og ledelsesorganer, og jeg foreslog derfor på et møde med dekanerne d. 9.10.68, at fakultetsrepræsentanter indtrådte i »det centrale udvalg«.

Forslaget vakte ingen tilslutning, hvorfor »det centrale udvalg« udover sit oprindelige kommissorium behandlede hele problemkomplekset.

Det er alment kendt, hvorledes sagen derefter forløb, og hvilke meningsdivergenser, der kom til udtryk, og jeg skal ikke gå i detaljer i denne beretning. Efter udvalgets og fakulteternes behandling blev foreliggende forslag præliminært behandlet i konsistorium d. 19.3.1969, og endelig behandling ansat til d. 23.4. På grundlag af en aktion fra studentside med stort fremmøde uden forudgående varsel måtte afsluttende behandling udsættes indtil d. 30. april, hvor der om formiddagen var en drøftelse af overvejende principiel karakter med deltagelse af studenter- og amanuensisrepræsentanter, mens det besluttende møde i konsistorium fandt sted om eftermiddagen. De studenterrepræsentanter, som i de sidste år har deltaget i konsistoriums møder, ønskede ikke at overvære mødets 2. del, i modsætning til amanuensisrådets repræsentanter.

Som bekendt blev et forslag til ny anordning, efter en række afstemninger og ændringer, vedtaget af konsistorium med 13 stemmer mod 6. Forslaget blev derefter indsendt til undervisningsministeriet, ledsaget af samtlige mindretalsudtalelser og andet fremlagt materiale. Jeg udsendte i slutningen af maj til alle implicerede i universitetet og til undervisningsministeren en redegørelse for hele sagens forløb.

Senere, d. 30.5.1969, fremkom i konsistorium et ønske om at foranstalte en meningstilkendegivelse blandt samtlige professorer, som udelukkende skulle angive, om de var for eller imod det vedtagne og viderebefordrede forslag.

De, som ønskede en sådan meningstilkendegivelse, afviste forslag om ny behandling af en enkelt paragraf, hvorom der var usikkerhed ved afstemningen d. 30.4., og ligeledes var der ikke tilslutning i konsistoriums forretningsudvalg til mit forslag om, at professorerne i deres svar på enqueten kunne angive, om deres eventuelle Nej beroede på bærende principper i forslaget eller var begrundet i modstand mod bestemte paragraffers indhold.

Resultatet af denne meningstilkendegivelse forelå d. 15. juli, 89 svarede Ja og 86 Nej. Resultatet er overgivet ministeriet og offentliggjort.

Amanuensisrådet ønskede ikke at foretage en lignende sondering indenfor sin medlemskreds, og studenterrådet har ikke givet sin mening til kende, udover den almene kritik af forslagets principper, der er indgivet som mindretalsudtalelse direkte til ministeriet.

Hele denne sag, som vil få væsentlig betydning for universitetets fremtidige drift, er nu til behandling i undervisningsministeriet, der samtidig har modtaget forslag fra de 10 andre højere uddannelsesinstitutioner under dets resort. Mens de højere læreanstalter, så vidt vides, alle er blevet bemyndiget til med mindre ændringer at sætte deres nyordninger i kraft for en 3-årig periode, vil der i folketingssamlingen 1969-70 blive forelagt lovforslag om de tre universiteters styreformer. Vi må sætte vort håb til, at en universitetslov afstikker rammer for den kommende ordning af struktur og styrelsesprincipper på en sådan måde, at nærmere bestemmelser ikke alene kan tilpasses forskellige forhold i København, Århus og Odense, men også giver en variationsmulighed fakulteterne imellem, idet der er væsentlige divergencer i deres opbygning og arbejdsform, i kraft af de forskellige emneområder.

Det er af stor betydning, at der så hurtigt som muligt fastlægges regler for universitetets fremtidige virke, indtil videre for en periode af 3 år. Dels er vist alle enige om, at der arbejdes tungt og ofte utilfredsstillende under de nuværende forhold, som tynges af den stigende studenterbestand, de stadige nødløsninger kan ikke tilfredsstillende rimelige arbejdsvilkår. Dels skaber foreløbige ordninger som studenter- og amanuensisrepræsentation, studienævn osv. uro og usikkerhed, som kun en »legalisering« har mulighed for at bringe ud af verden.

Indenfor en kommende lovgivnings rammer må der indføres en lang række nærmere bestemmelser for alle led i styre og struktur, hvorved der kan tages hensyn til de varierende realbetingelser, som jeg var inde på. Den nye ordning skal ikke spænde noget organ ind i en uniform, som hæmmer dets drift.

Derfor er det på konsistoriums møde d. 10.9. 1969 henstillet til fakulteterne at fortsætte arbejdet med institut- og fakultetsopbygning under hensyn til de vedtagne principper i vort forslag. En justering i relation til, hvad loven indeholder, vil være en ret let sag, når der forud foreligger et bearbejdet materiale. Først at fremskaffe det, når loven er vedtaget, vil urimeligt forsinke nyordningens etablering.

En anden reform, af lige så stor betydning for universitetets fremtid som struktur- og styrelsesordning, er *ny stillingsstruktur og rekruttering*. Udvalget desangående, som konsistorium nedsatte 28.2.1969, afgav i september 1968 en 1. beretning, som vil blive udsendt til fakulteter og udvalg med anmodning om behandling og kommentarer. I de følgende måneder lå arbejdet stille, men blev genoptaget i februar i år. Da der ikke indkom nogen reaktion fra fakulteter m.v., udarbejdede udvalget et forslag, som i de første dage af september er udsendt til udtalelse i fakulteterne med anmodning om behandling i løbet af september måned. Ved afgivelse af denne beretning er svar ikke modtaget fra alle fakulteter. Mens udvalget for et år siden gik ind for en opbygning af stillinger i 4 grupper, svarende til universitetsudvalgets betænkning af 1968, er der under det fortsatte arbejde opnået enighed i udvalget om at undgå en adskillelse af afdelingsledere (docenter) og professorer, idet man mener, at der må stilles samme høje kvalifikationskrav til begge kategorier, og at fag og institutter bør være bemandet med en bred stab af de højest kvalificerede på området, hvorved en opgavedeling og specialisering bliver mulig, og vejledning af fagets unge tilgang kan blive mere overkommelig og effektiv, end det nu er muligt.

Når fakulteternes svar foreligger, vil udvalget udarbejde et forslag, som efter behandling i konsistorium snarest skal afgives til ministeriet. Dette vil i nær fremtid nedsætte et snævert arbejdsudvalg til færdiggørelse af regler, gældende formentlig for alle højere uddannelses-

institutioner, med henblik på indpåsning i den nye tjenstemandsramme. Man må formode, at der på regeringsplan ligeledes skal føres forhandlinger med de akademiske organisationer med henblik på vilkår for overenskomstansættelse.

Af andet udvalgsarbejde, der endnu er igang og i nogle tilfælde er af permanent karakter, skal jeg kort omtale *Stipendieudvalget*, der under Professor Tornehaves ledelse og med nyorganiseret sekretariats- og ekspeditionsfunktion under datakontoret udfolder en livlig daglig virksomhed, har i fællesskab med de tilsvarende udvalg i Århus og Odense afgivet en udtalelse om von Eyben-udvalgets betænkning, og offentliggjort et svar på den offentlige kritik af de såkaldte »bruderklæringer«, hvori det dokumenteres, at disse næsten uden undtagelse hviler på reelt grundlag.

Udvalget vedrørende oprettelse af *universitetets-uddannelsescentre* har holdt enkelte orienterende møder, men vil i nær fremtid få en aktuel opgave, når vi ved mere om folketingsudvalgets behandling af lovforslaget af 14.3. 1969 om centre og Københavns universitets placering.

Et underudvalg behandler planer om indretning af *et biologisk center* omfattende nuværende og kommende instituter og institutioner omkring Nørre Fælled. En planlægning af et sådant center er særlig påkrævet, efter at nævnte lovforslag direkte fastlægger nærliggende arealer i Jagtvej-Tagensvejområdet til brug for formålet.

Med denne bestemmelse er samtidig tidligere forslag om en samlet udbygning af universitetet i regionen lykkeligt taget af bordet.

Edb-udvalgets kommissorium udvidedes i efteråret 1968 til også at omfatte udarbejdelsen af licitationsmateriale, samt forslag til organisation, bemanning, bygningsmæssige foranstaltninger og budgetter for såvel det datalogiske institut som det regionale edb-center og universitetets egne mindre anlæg. Endvidere koordination af udnyttelsen af universitetets edb-kapacitet og datalogiundervisningen. Edb-udvalget og dets underudvalg har i samarbejde med universitetets centrale administration og med udgangspunkt i »Hermansen-udvalgets« betænkning udarbejdet forslag på de ovenfor anførte områder. Dette materiale er be-

handlet eller er under behandling i undervisningsministeriet. Alle forslag vedrørende det regionale edb-center er forinden fremsendelsen godkendt af de øvrige under regionen hørende brugergrupper.

Dr. phil. Peter Naur er udnævnt til professor i datalogi, og et datalogisk institut er under opbygning. Et arbejdsudvalg til udarbejdelsen af forslag til en datalogiundervisning fælles for alle faggrupper nedsættes i efterårets løb.

I september 1969 har finansudvalget godkendt undervisningsministeriets ansøgning om udbygning af edb-kapaciteten for forskning og uddannelse. Som følge heraf vil 1. etape af det regionale center ved universitetet forhåbentlig kunne etableres i ejendommen Blegdamsvej 19 i løbet af 1970, og 2. etape sandsynligvis kunne etableres andetsteds senest i 1972 (anslået anskaffelsesudgift – finansårene 1970–75: 40 millioner kr.). Et mindre anlæg (RC 4000) til H. C. Ørsted Institut forventes godkendt til anskaffelse og påregnes installeret i indeværende finansår.

Endelig skal nævnes, at konsistorium har nedsat et udvalg til forberedelse af *universitetets 500-års jubilæum* i 1979. Udvalget, hvis formand er professor Ellehøj, har energisk taget fat på opgaven, idet man i tide må overveje og forberede udgivelse af en række historiske og dokumentariske værker, som det vil tage år at udarbejde.

7. En universitetspædagogisk arbejdsgruppe afgav betænkning i august 1967 og april 1968. Udfra dette grundlag er der nu i beskedent omfang opnået bevilling til personale og skaffet lokaler i Fiolstræde til oprettelse af et *Institut for anvendt universitetspædagogik*. Til iværksættelse af instituttet og støtte for dets arbejde er af konsistorium nedsat en bestyrelse med professor Thor A. Bak som formand. Vi regner med, at ansættelser m.v. snart kan foretages, således at instituttet kan komme i funktion i løbet af dette efterår.

Med udgangspunkt bl.a. i det forberedende udvalgsarbejde er der i løbet af det sidste år gennemført en række pædagogiske kurser for lærere, som har vakt megen interesse, og værdifulde erfaringer er indhøstet. Cand. jur. et art. Ole B. Thomsen har i forbindelse med pædagogisk sagkundskab indenfor og udenfor uni-

versitetet ydet stor indsats ved sådanne kursers tilrettelæggelse og gennemførelse.

Udvalget vedrørende audiovisuelle hjælpemidler har bearbejdet de forslag, som fremføres i en betænkning fra rektorkollegiet den 15. juli 1968, hvori medlemmer af vort udvalg har været delagtige. Der er udsigt til, at der inden længe vil kunne oprettes en *AV-central i Indre by*, som kan stå til rådighed ved anskaffelse af udstyr og betjening og vedligeholdelse deraf.

Som på så mange områder er den største vanskelighed ved indførelse af en ny, påkrævet funktion, af økonomisk karakter, såvel hvad angår anskaffelser som drift og personale. Vi søger at klare det bedst muligt indenfor de givne bevillingsrammer, men man må ikke stille for store forventninger til centralens ydeevne de første år – i hvert fald.

Data- og servicekontoret under ledelse af konsulent Olters har fået udvidet plads i Musæumshuset, hvorved ekspeditionen af immatrikulation, stipendiesager m.v. er blevet betydelig forbedret. Der er nu udover studentermatriklen oprettet en stabsmatrikel, og en lokalematrikel forventes etableret i efterårets løb. Man opnår herved under udnyttelse af edb-teknik en rationalisering af universitetets drift, som betyder en lettelse for studerende og lærere, og bl.a. i samarbejde med lokalekontoret gør det noget lettere end nu at udnytte de sparsomme auditorier og andre lokaler så nær deres maksimale kapacitet, som overhovedet realisabelt.

8. En genganger i årsberetningen er *kantineproblemet*. Det behandles løbende i »Spisestuerens bestyrelse«, men en tilfredsstillende løsning støder i næsten alle universitetsarealerne på vanskeligheder og forsinkelser, som bestyrelsen ikke har indflydelse på.

Et lyspunkt er det, at vi ved erhvervelse af ejendommen Købmagergade 52 kunne overtage et igangværende cafeteria og allerede i januar åbne det for studerende med indretning og udstyr, som langt overgår Kannibalens.

Søgningen har da også været stor, og da Kannibalen endnu er i drift, og måske må forblive det nogen tid endnu, er den samlede kantinekapacitet i indre by øget, og pladserne begge steder udnyttes fuldt ud.

En yderligere udvidelse er påkrævet, og uni-

versitetet har afgivet forslag om bevilling til at indrette 1. sal på Købmagergade til formålet.

Et andet lyspunkt med hensyn til studenterfaciliteter er åbningen af universitetets første *vuggestue* i Krystalgade. Efter ombygning af de gamle, rodede lokaler er der her, med stærk støtte fra Egmont H. Petersens fond og kommunale myndigheder skabt tiltalende forhold for de heldige studenter, der har opnået én af de 30 pladser. Men ventelisten er allerede stor, og tilsvarende behov er slet ikke tilgodeset f.eks. på Nørre Fælled, ligesom vi ikke råder over ligeså påkrævede børnehavpladser.

Krystalgadeinitiativet må derfor give stødet til yderligere bestræbelser for at lette de studerende forældres studieforløb.

Studievejledningen, som blev oprettet i 1968 under ledelse af cand. psych. Jan Løve, har hurtigt vist sig at udfylde en hidtidig lakune i universitetet. Man har måttet begrænse virksomheden til en del af de mangesidige opgaver, som både vender indad, den individuelle vejledning, udarbejdelse af vejledning for de enkelte studier, og udad mod ministerium og de adgangsgivende skoleformer.

Kontoret er derfor underbemandet, og der er endnu langt igen, før den effektive vejledning, som fremhæves i betænkninger og udtalelser (planskitsen, universitetsadministrationsudvalgets 2. betænkning m.fl.) til afhjælpning af frafald og tidsspild, kan blive effektiv.

Det har været en foreløbig god støtte for arbejdet, at arbejdsdirektoratet har udlånt en socialrådgiver til kontoret hver anden dag.

I tilslutning til vejledningskontorets virksomhed er der grund til at nævne, at et stigende antal udenlandske studenter fra mange lande søger om optagelse på universitetet og henvender sig på konsistorialkontoret derom. Det er et både kompliceret og tidskrævende arbejde at få deres forudgående kvalifikationer dokumenteret og at råde dem med hensyn til deres muligheder for at fortsætte studier i Danmark.

Universitetets bestræbelser på bedst muligt at introducere studerende til deres uddannelse har sidste år og navnlig i år fået et nyt aspekt: Ønsker om at indføre de ny-immatrikulerede til arbejdet gennem specielt anlagte kursus indenfor de enkelte fag. Det er givet, at en sådan indledning – vel tilrettelagt – kan bidrage til en tilpasning, som sparer tid og usikkerhed i de

første måneder, gener som ofte er blevet understreget af studenter.

Introduktionskursus af forskelligt indhold og varighed er på ældre studenter initiativ, ofte under medvirken af interesserede lærere, blevet gennemført i mange fag. En oversigt over deres art og en vurdering af resultaterne er det endnu ikke muligt at afgive. Vi har heller ikke endnu oplysninger om, hvilken indflydelse de har haft på begynderundervisningens »forsinkelse«.

Men det har vist sig meget vanskeligt at skaffe lokaler i vore instituter, auditorier m.v., som er beslaglagt til andre formål fra de første dage i september, og derved opstår behov for tilskud til leje og andre driftsudgifter.

Sådanne udgifter er ikke forudset i universitetets budgetforslag, og det har kun været muligt i år at finde midler til at dække omkostningerne ved 3 sådanne kurser.

Hvis introduktionskurser indføres over hele frontens bredde, hvilket jeg anser for ønskværdigt, og finder former og indhold som virkelig letter senere studieforløb, må vi søge at opnå særlige bevillinger til formålet.

9. Sideordnet med den hidtil omtalte aktivitet, som vedrører universitetets løbende drift og reformer indenfor dets afstukne rammer, er der i årets løb på forskellig vis gjort rede for vort syn på *universitetets udbygning og placering*.

I september 1968 publiceredes en redegørelse for vore og rigshospitalets synspunkter på motorvejens indførelse gennem Lyngbyvejen fra Vibenshus runddel. Efter det nu foreliggende er i hvert fald en videreføring fra Nørre Allé gennem Tagensvej opgivet, og det synes, som om der ved en eventuel videreførsel fra Beyers Plads gennem Nørre Allé til St. Hans Torv vil blive taget hensyn til såvel forbindelsen mellem de eksisterende universitets- og hospitalsanlæg, som til det kommende Panuminstitut.

En endelig beslutning om de københavnske motorgader er dog endnu ikke aktuel til forelæggelse i folketetinget. Udfra universitetshensyn må det anses for heldigst med en linjeføring, som ikke berører vore instituter m.v., bliver resultatet af overvejelserne.

Universitetet udtalte sig i november gennem en offentlig publikation: »Københavns universitets placeringsmuligheder i Storkøbenhavnske byområder« om »Preben Larsen-ud-

valgets« betænkning vedrørende mulig fremtidig universitetsplacering på Nørrebroområdet. Som ovenfor omtalt er en sådan plan taget af bordet og kun nærliggende dele af området reserveret for udbygning af et biologisk center.

I marts 1969 udsendte vi en redegørelse for »Københavns universitets 2 udflytningsmuligheder i Københavnsregionen«. Heri belyste man mulighederne i Høje Tåstrup-regionen og på Kalveboderne-Vestamager.

Idet jeg henviser til de nævnte publikationer skal jeg kun tilføje, at jeg har taget til orde i den nu aktuelle debat i folketingets partier om udbygning af fremtidig universitetsuddannelse.

Et lovforslag foreligger ikke, mens denne betretning skrives, men det er kendt, at regeringspartierne vil aflaste Københavns universitet ved en primær, hurtig igangsættelse af et universitet ved Roskilde, mens selve vort universitets udbygning udskydes, og midler, forudset til »nødløsninger« i København, delvis skal overføres til Roskilde.

Jeg har ment det ønskeligt at påpege de bøsætnings-, trafik- og koordinationsvanskeligheder, som dette forslag vil medføre, fremført i Politiken's kronik af 24.9. d.å.

Det er efter mit skøn formålstjenligt at sætte en udbygning af det københavnske universitet som den primære opgave, og samtidig lokalt forberede »milieu« og andre betingelser, som forhåbentlig kort efter 1975 kan skabe gunstige vækstbetingelser for det nye Sjællandsuniversitet.

Imidlertid må det erkendes, at en tidsfaktor kan få afgørende betydning for, hvilken af de to fremgangsmåder der primært må vælges. En snarlig udnyttelse af velegnede arealer på Amager forudsætter snarlig beslutning om først og fremmest lufthavnens placering på Saltholm. Først derefter kan en række trafik- og andre foranstaltninger planlægges og gennemføres på øen. Undervisningsministeriet har nu nedsat en arbejdsgruppe, som skal belyse mulighederne for dér, både på kortere og på længere sigt at udbygge universitetet. Vi kunne have ønsket, at denne analyse var iværksat meget tidligere, f.eks. samtidig med at »Preben Larsen-udvalget« i begyndelsen af 1968 påbegyndte sine undersøgelser. Der er fra vor side og også fra politisk hold allerede i 1967 peget på

de pågældende udbygningsmuligheder og deres fordele ud fra den nære forbindelse med det nuværende universitet og en række af de institutionelle »serviceorganer«, vi står i daglig kontakt med.

Som omtalt sidste år gennemførtes i oktober 1968 en meget omfattende »kommunikationsanalyse« i universitetet, omfattende bosætnings-, trafik-, parkerings- og interrelationsforhold. Aktionen fik en tilfredsstillende tilslutning fra studerende og ansatte og indbragte en kolossal mængde data, som siden er behandlet først manuelt og derefter ved hjælp af edb-teknik på NEUCC, Lundtofte. Dette tidskrævende arbejde er endnu ikke fuldendt, men de to første publikationer om resultaterne med kommentarer er offentliggjort d. 3. oktober, omhandlende dataindsamlingen og bosætningsforhold. Derefter følger forhåbentlig tidligt i december resultatet af trafikanalysen, og i begyndelsen af 1970 oplysninger om parkering, universitetet som studie- og arbejdssted og telefontrafikken.

Dette store værk skal dels være vejledende for universitetets drift og udvikling indenfor de nuværende rammer, dels – og navnlig – give grundlag for en rationel tilrettelæggelse af fremtidig udbygning af universitetet. Men undersøgelsen er i sin metode og i omfang vistnok den første kendte på området, og dens oplysninger vil derfor være af betydning også for anden planlægning af uddannelsescentre, såvel her som i udlandet.

Under arbejdet med analysen og bearbejdelsen har en stor del af vore medarbejdere, ikke mindst fra administrationen, været inddraget, ligesom vi har fået udmærket hjælp af edb-eksperter i NEUCC. Den centrale leder under den i dette punkt omtalte aktivitet har været civilingeniør Jørgen Vedel, som siden 1968 har været universitetets konsulent i planlægnings-sager.

10. *Konflikten* mellem staten og de overenskomstansatte akademikere har meget alvorligt ramt universitetet. Store dele af undervisningen i det lægevidenskabelige fakultet og i faget historie har måttet ligge stille eller kun kunnet gennemføres ved mindre tilfredsstillende nødløsninger. Ligeledes har forskningen måttet afbrydes i vid udstrækning, idet undervisnings-

ministeriet i skrivelse af 16. september understregede, at de videnskabsmænd, som har op sagt deres stillinger, må anses for fratrådte og ikke har adgang til at benytte instituternes faciliteter, f.eks. til forskningsformål. Der er i påtrængende tilfælde, hvor en afbrydelse ville være ødelæggende for et projekt, givet dispensation fra både pågældende organisation og fra ministeriet, men det store flertal af forskere, inddraget under konflikten, har måttet lade deres projekter hvile udover, hvad rutinepersonale kan videreføre på egen hånd.

For de studerende betyder konflikten en studieforsinkelse, som bl.a. kan gøre det vanskeligt at gennemføre prøver og eksaminer til de normale terminer.

Samtidig er store dele af administrationen ramt, hvilket griber ind i en lang række nødvendige daglige dispositioner og forsinker f.eks. forberedelse af kommende budget, gennemførelse af byggeforanstaltninger m.m. En nærmere redegørelse herfor er givet i »Meddelelser« nr. 36 (21.9.69).

Administrationens bærende betydning for universitetets drift er ofte mindre påagtet såvel indenfor universitetet som offentligt. Den nuværende situation demonstrerer på højest påtrængende vis de administrative funktioners plads i vort »samfund«.

11. Til slut skal omtales *rektorkollegiets virksomhed*. Der udsendes særskilt beretning herom, men nogle hovedpunkter kan fremlægges ved denne lejlighed.

Det blev sidste år nævnt, at sekretariatet kun var bemandet med en juridisk sekretær og en kontorassistent, og at aktivitetsmulighederne derfor var yderst begrænsede. Fra februar-marts i år er personalet udvidet med akademisk og anden arbejdskraft og det har herefter været muligt at genoptage samarbejdsudvalgenes funktion. Endnu er denne ikke tilfredsstillende, bl.a. fordi de efter de gældende bestemmelser kun har ringe mulighed for at gennemføre den koordinerende opgave ved anlæggelse af institutionernes budgetter, som var forudsat. Det må forventes, at udvalgene inden længe selv gør rede for, hvorledes denne side af deres virksomhed kan reformeres og blive mere effektiv, og hvilke opgaver de med virkning kan tage op.

På en række andre områder har rektorkollegiet i samarbejde med administratorudvalget, der ligger under kollegiets regi, kunnet tage initiativ og gennemføre undersøgelser m.v., som er forelagt af undervisningsministeriet til behandling.

Først efter nogle års erfaring vil det være muligt at vurdere kollegiets og samarbejdsudvalgenes rette arbejdsområde og den værdi, disse nye organer kan have for det nødvendige samvirke mellem de højere uddannelsesinstitutioner.

Mogens Fog.

C. Administrativ databehandling (ADB)

Data- og servicekontoret har videreført arbejdet med omlægning til edb og udbygning af støtte-, undervisnings- og eksamensadministrationen samt de centrale personregistre over studerende (Studentermatriklen) og ansatte (Stabsmatriklen).

Eksamens- og undervisningsadministrationen:

ADB-administration af studerendes deltagelse i undervisning, eksaminer, prøver m.v. er i 1968/69 udvidet til også at omfatte:

Efterårssemesteret 1968:

Undervisning til 1. og 2. årsprøve jura (ny studieordning).

Undervisning til 1. del A og 2. del B ved det lægevidenskabelige fakultet.

Sommereksamen 1969:

1. deleksamen A ved det lægevidenskabelige fakultet.

Efterårssemesteret 1969:

Jura-undervisning til 3. årsprøve samt repetitionskursus.

Undervisning i latin, græsk og musik ved det filosofiske fakultet (delvis). Undervisning i kemi-fysik-, kemi- og biokemi linie, alle naturhistorisk-geografiske linier samt præliminærkursus.

Vedrørende *Støtteadministrationen* henvises til kapitel XI.

D. Universitetets fritrykskonto

Universitetets rektor har i 1968-69 bevilget følgende bidrag af universitetets fritrykskonto:

Akademisk Forlag 150 kr. pr. ark til udgivelse af »Extracta I« (9. januar 1969).

K. Schibbye 275 kr. pr. ark til udgivelse af »Engelsk Synonymik på grammatisk grundlag« (10. januar 1969).

Thøger Nielsen 200 kr. pr. ark til udgivelse

af »Skatteretsafgørelser til studiebrug« (28. januar 1969).

Aksel E. Christensen 275 kr. pr. ark til udgivelse af »Vikingetidens Danmark« (7. oktober 1969).

Ole Storm Jensen 150 kr. pr. ark til udgivelse af »Om oplevelse af varighed« (21. oktober 1969).

150 kr. pr. ark til udgivelse af Stig Iuuls bog »Lov og ret i Danmark« (21. oktober 1969).

E. Andre sager

Ved *Weizmann Institutets 25-års jubilæum* i november 1969 i New York var universitetet repræsenteret ved professor, dr. phil. Mogens Pihl (j. nr. 87/69).

Ved *Rostock universitetets 550-års jubilæum* i dagene 10.-12. november 1969 var universitetet repræsenteret af rektor, professor, dr. med. Mogens Fog, som overrakte en adresse (j. nr. 87/69).

Den 28. maj 1969 afgik refendarius consistorii, professor, dr. juris. Stig Iuul ved døden. Ved konsistoriums beslutning af 14. oktober 1964 blev det ham overdraget at føre tilsyn med udarbejdelsen af årbogen, hvilket hverv han røgtede med stor interesse indtil sin død.